

Een boekje zelf printen

Handleiding van Helpmij.nl

Auteur: Erik98

februari 2016

“ Dé grootste en gratis computerhelpdesk van Nederland ”

Het is één ding om zelf een boekje te maken. Dat gaat tegenwoordig met al die mooie software vrij simpel. Maar dan vervolgens wil je dat natuurlijk een beetje leuk printen zodat het een echt boekje wordt.

Ga je dan uit van afdrucken op A4, dan moet je op de meeste printers eerst de ene kant en dan de andere kant printen. Als je printer dubbelzijdig kan printen is dat wel zo mooi natuurlijk.

Voorblad

Als je je boekje een mooi voorblad wilt geven, dan kom je er al snel achter dat de volgende pagina in principe kaal moet blijven en je tekst op pagina 3 gaat beginnen. Dan nog even een inhoudsopgave erbij en héé, dit wordt toch wat ingewikkelder.

Forum

Zo meldde zich een lid met vragen op ons Forum en wat later op het Ubuntu Forum:

“Ik ben een programmaboekje voor een concert aan het maken in Scribus. Daarvoor dacht ik een A4 te gebruiken in Landscape met dus twee tekstframes naast elkaar en dubbelzijdig (A5 dus). Ik heb nu het volgende probleem: Hoe krijg ik de doorlopende en juiste paginanummering onder de tekstframes?”

Daarmee samenhangend: hoe zorg ik er voor dat de tekst op de goede pagina door loopt? Dit is immers afhankelijk van het aantal velletjes in het programmaboekje. Heb ik bijvoorbeeld een boekje met vier dubbelzijdige velletjes, dan bevat het achterste velletje de voorkant (pagina 1 feitelijk), pagina 2 en vervolgens pagina 15 en 16.

Ik ben inmiddels zover dat het draait om het zogenaamde inslagschema, maar kent Scribus dit?”

Inslagschema

Nee, een inslagschema (of imposition scheme) kent Scribus bij mijn weten niet. Dat zijn ook zaken die bij de drukker thuishoren. Je levert daar je pdf in leesbare volgorde in, de drukker jast dat door zijn software voor de inslag heen en gooit vervolgens een stapel A0 papier in zijn drukpers met de vorkheftruck.

Drukpers

Dat is dan wat er gebeurt bij de productie van een goedlopend boek bijvoorbeeld. Dat is zwaar overdreven voor zoiets als jouw programmaboekje, maar het is ook wel een leuk verhaal.

Papier

Op het moment dat je die stapel enorm groot papier daar ziet liggen krijgt het woord "inslagschema" en onze beleving met de printer thuis een compleet andere dimensie! De drukker werkt helemaal niet met kleine velletjes papier. Die heeft een enorme lap, waar hij later weer de de losse velletjes uitsnijdt en vervolgens verzamelt. Ze zetten de drukpers aan en die stapel papier verdwijnt met een rotgang in dat ding. Aan de andere kant vormt zich een overeenkomstige stapel. Ondertussen moet de inkt zich netjes gaan gedragen in die immens grote machine voor er sprake is van ook maar een beetje fatsoenlijke resultaten.

Inschiet

Dat gebeuren noemen ze de inschiet. Het is voor mensen die voor het eerst bij een drukker komen een grote verrassing hoe de prijzen daar werken. De eerste 100.000 stuks kosten een kapitaal, maar nog eens 100.000 stuks extra drukken kost eigenlijk alleen het meerverbruik aan papier. Als die grote pers eenmaal goed draait geeft die tweede 100.000 stuks draaien de vakman achter de pers nog niet eens voldoende tijd om snel een bakje oploskoffie te halen. Ik heb het dan niet over opdinken. Dat lukt ook met de spreekwoordelijke loden slokdarm niet

Stop de persen

Die enorme pers staat ook niet zomaar stil. Die tolt nog wel even door. De vakman kan dan niet alsnog even dat plastic bekertje koffie leeg slurpen, want die moet allerlei hendeltjes gaan omgooien zodat de inkt zich niet overal gaat zitten ophopen.

Anders

Kortom, een totaal andere wereld daar in de drukkerij. Het is helaas een branche die zwaar onder druk staat maar wel hoogst interessant. Zo'n moderne vierkleurenpers is een adembenemend mooi apparaat, met de kleurbeheersing en alle andere toeters en bellen er erbij.

Praktisch

Bij het maken van een programmaboekje gaat het er heel anders aan toe. Er ligt hier in de praktijk een gat. Het wordt nog wat ingewikkelder als je tweezijdig wilt gaan bedrukken. Ik zou als eerste optie er eens aan gaan denken een snel drukkerij binnen te lopen en te kijken wat ze daar voor jou kunnen doen.

Oplage

Het hangt allemaal ook erg af van de gewenste oplage. Heb je er 20 of 500 nodig? En hoe ruim is het budget? Past het allemaal op één A4 dubbelzijdig? Het is trouwens erg leuk om eens te doen! Maar als het programmaboekje 20 pagina's groot wordt dan zijn dat 5 A4tjes en die moet je dan ook netjes in het midden gaan nieten. En vouwen.

Assistentie

Eh ja, dan zou het zo langzamerhand wel eens verstandig gaan worden om het aantal dames met Crea Bea hobby's in de buurt 's morgens erg vriendelijk te begroeten. En ga dan ook eens kijken naar een lange arm nietmachine. Die bestaan. Je kan er ook eentje zelf bouwen. Dat heb ik wel eens gedaan.

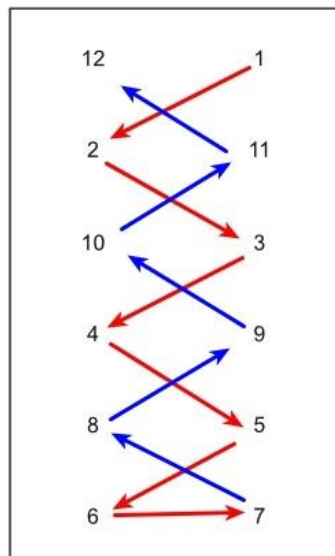
Inslagschema maken

Het inslagschema is heel goed zelf uit te zoeken. Het is een vrij simpele tabel waarbij je begint met de eerste en laatste pagina.

Voorbeeld van een boekje met 12 bladzijden A5, te printen op A4 dubbelzijdig om dubbelgevouwen een A5 boekje te vormen:

Ordering bepaal je als volgt:

Inslagschema 12 pagina's

Het moet altijd een verzameling van sets van 4 bladzijden zijn en zoals je ziet gaat de bladzijde nummering van 1 rechts, twee links om en om naar beneden tot de middenpagina en dan weer omhoog.

Vervolgens verzamel je de pdf als volgt voor een printer die niet dubbelzijdig kan printen:

Oneven 12, 1, 10, 3, 8, 5

Even 2, 11, 4, 9, 6, 7

Let erop dat je de pdf horizontaal gecentreerd print!

In Scribus kan je tekstframes koppelen zoals je nodig hebt. Dat is geen probleem.

Avondeten

Dan moet je gaan printen, verzamelen, nieten en vouwen. Terwijl je dan de eerste keer de hele huiskamertafel vol hebt met netjes geordende stapels papier meldt zich wellicht je vrouw met de hete

pan gare piepers dat de tafel gedekt moet worden voor het avondeten. Misschien is het wel een goede gedachte om bij het opstellen van het budget er minstens één fastfood maaltijd in op te nemen.

Tenslotte

Begin eerst maar eens met een heel simpel pdf-je te maken met 4 bladzijden met Lorem Ipsum invultekst en dat dan dubbelzijdig printen. Dan doe je dat nog eens met 8 bladzijden. Dan komt het verzamelen, nieten en vouwen er nog bij.

In de Scribus wiki vind je een heel mooie uiteenzetting over de [uitvoering van de inslag](#). In het Engels, dat wel.

Het is een heel apart verhaal, hè? . Maar het is ook heel erg leuk werk, zo'n doe-het-zelf drukkerijtje opzetten! Ik heb verschillende familieverhalen met heel veel plezier op die manier geproduceerd en als drukwerkje geproduceerd.

Helpmij.nl